

12 REKABET KONGRESİ COMPETITIVENESS CONGRESS

24 - 25 KASIM / NOVEMBER 2020

#RekabetKongresi #CompetitivenessCongress

**S
D
F
FED**

SEKTÖREL DERNEKLER FEDERASYONU
FEDERATION OF INDUSTRIAL ASSOCIATIONS

BAŞKAN'DAN

Değerli üyelerimiz,

Sektörel Dernekler Federasyonu ülkemizin Avrupa Birliği ile uyum süreci döneminde, 2004 yılında kuruldu. Bugün çok çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren ve iş dünyasının öncü sivil toplum kuruluşlarından olan 36 derneği ve 7000'in üzerinde şirket ve iş insanını temsil etmenin gururunu yaşıyoruz.

Ülkemize ve ekonomimize katma değer yaratma bilinciyle, ulusal ve uluslararası işbirlikleri geliştiriyor, ekonomi politikalarının yapım süreçlerine içerik ve savunuculuk ölçüsünde katkı sağlıyoruz. Sektörel yuvarlak masalarımız, tematik toplantılarımız, e-bültenlerimiz, üyelerimizin faaliyetleri, rekabet kongremiz ve yayınladığımız raporlarla çalışmalarımız devam ediyor.

Sektörlerimizin, üye derneklerimizin ve ekonominin çarkları olan kuruluşlarımızın yarattığı değerle, toplumumuza ve insanımıza katkısını fazlasıyla önemsiyoruz. Ulusal ve uluslararası paydaşlarımızla sağladığımız işbirliği ile üyelerimizin teknik ve ticari gelişimine katkı sağlıyoruz.

Hepimizin malumu olduğu üzere çok zorlu bir salgın sürecinden geçiyoruz. Bu süreçte iş dünyasında hepimizin sağlığının, kriz yönetiminin, stratejik planlamanın, şeffaflığın ve dijitalleşmenin önemini bir kez daha gördük. Hepimiz, operasyonlarımızı uzaktan yöneterek; üretimi, ticareti, tedariki devamlı kılmaya; ekonomimizin önemli çarklarını döndürmeye çalışıyoruz.

Operasyonun idaresi ve güvenliği tartışmanın bir yanını oluştururken, finansa erişim, tedarik zincirinin sağlamlığı, lojistiğin aksamaması, üretimin güvenliği, çevresel koşullar ise sürdürülebilirlik tartışmalarında iş dünyasının daha hızlı reaksiyon göstermesini zorunlu kılıyor. İşletmelerin finansal destek

ihtiyacının karşılanması, ve öngörülebilir yatırım ortamının sağlanması önem taşıyor.

Ülkemizde görülen istihdam, verimlilik ve yetenek uyumsuzluğu sorunlarını aşmak, ekonominin global rekabetçiliğini artırmak için temel gündemlerimiz olmalı. Uzun vadeli dijital dönüşüm ve diğer makroekonomi politikalarıyla, bu sorunların üstesinden hep birlikte, ortak akıl sayesinde gelebiliriz. Türkiye üretim, tedarik, ticaret ve iş gücü potansiyeli çok yüksek bir ülke. Ekonomik kalkınma için bu potansiyeli kullanarak ülkemizi bir üretim merkezi haline getirmeliyiz. Küresel rekabetçilik ve kalkınma liginde yerimizi üst basamaklara çıkarmanın reçetesi, sürdürülebilir ekonomi politikaları ile verimlilik sorununu çözmemizden geçiyor.

Bu seneki Rekabet Kongresi'ni tam da bu sebeple iş dünyasının ve sektörlerin sürdürülebilirliği ana temasıyla kurguladık. Birbirinden değerli konuşmacılarımızın katkılarıyla pandemi sürecini, uluslararası ticareti, finansman kaynaklarını, yatırım ortamını, strateji planlamasını, kadın girişimciliğini ve sektörlerimizi masaya yatırdık.

Bu kongrenin de geçmişte olduğu gibi, ekonomimize katma değer yaratmada bizlere rehberlik etmiş olduğuna inancım tamdır. Kongremizi şereflendiren, sayın Başkanlarımıza, değerli katılımcılara, bilgileri ile değer katan çok kıymetli konuşmacılarımıza ve kongrenin gerçekleşmesini sağlayan birbirinden değerli sponsorlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Ali AVCI
SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı

Ali AVCI
SEDEFED
Yönetim Kurulu
Başkanı

SEDEFED 12. REKABET KONGRESİ

Sürdürülebilir Sektörler:
Yeni Dönemin Rekabet Senaryoları

24 Kasım 2020

12. REKABET KONGRESİ'NİN İLK GÜNÜNDE PANDEMİDEN ÇIKIŞ YOLLARI MASAYA YATIRILDI

SEDEFED tarafından bu yıl 12'ncisi düzenlenen Rekabet Kongresi, "Sürdürülebilir Sektörler: Yeni Dönemin Rekabet Senaryoları" ana temasıyla başladı. Kongrenin açılış konuşmacıları TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski ve SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı Ali Avcı, iş dünyasının pandemi sürecinden çıkışı için atılması gereken adımlara dikkat çekti. 25 Kasım Çarşamba günü "Ekonominin ve İş Dünyasının Sürdürülebilirliği" temasıyla devam edecek olan etkinliği <http://sedefed.org/canli-yayin/> adresi üzerinden

takip edilebilecek.

24 Kasım 2020 / İstanbul - İş dünyası, kamu, akademi ve STK'ların daha rekabetçi olmaları hedefiyle Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) tarafından bu yıl 12'nci kez düzenlenen Rekabet Kongresi başladı. Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'nun (TÜRKONFED) desteğiyle çevrim içi ortamda gerçekleştirilen ve iki gün sürecek olan kongrenin bu yılki ana teması "Sürdürülebilir Sektörler: Yeni Dönemin Rekabet Senaryoları" oldu. Dünya Gazetesi Genel Yayın Müdürü Hakan Güladağ'ın moderatörlüğünde düzenlenen etkin-

lik; TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski ve SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı Ali Avcı'nın açılış konuşmalarıyla başladı. Açılışın özel konuğu KONDA Genel Müdürü Bekir Ağırdir ise "Dünyada ve Türkiye'de Değişen Dengeler" başlıklı bir konuşma yaptı.

Orhan Turan: Faiz-enflasyon-kur sarmalından çıkıp katma değerli üretime odaklanmalıyız

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, Covid-19 ile mücadelenin uzun soluklu bir maraton olacağını belirterek, "Türk iş dünyası olarak ümitsizliğe kapılma lüksümüz yok ve hiçbir şey için umutsuz değiliz ancak kapsayıcı iş birlikleri ile küresel bir çözüm için birlikte çalışmamız gerektiğine inanıyoruz. İhracatımızın yarısını gerçekleştirdiğimiz ve doğrudan yabancı sermayede ilk sırada yer alan AB'nin yeşil ve dijital dönüşüm gündemini yakından takip edip, ekonomimizi ve işletmelerimizi bu yeni duruma hazırlıklı hale getirmeliyiz. Faiz-enflasyon-kur sarmalında enerjimizi boşa harcıyoruz. İhracatımızın katma değer yaratmasının yolu yine katma değerli üretim ve hizmet ile mümkün. Diğer taraftan yatırım ortamını iyileştirmek, güven iklimini yaratmak ve riskleri azaltmak için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirmeliyiz. Yeni Türkiye hikâyesinin öznesi; hukuk devleti, bağımsız kurumlar, yüksek teknoloji kullanımı, katma değerli üretim, sürdürülebilirlik ve

verimlilik temelli politikalar olacaktır" dedi.

Pandemi sürecinde yaşanan ikinci dalganın, finansmana erişim ve düşük rekabet gücü gibi sorunlarla mücadele eden KOBİ'leri daha fazla etkilediğine dikkat çeken Turan, iş dünyasının geri ödemesiz desteklerin artırılması, bazı sektörlerde indirilen KDV oranının bütün sektörler yayılması ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele yönünde beklentisi olduğunu yineledi.

Simone Kaslowski: "Doğru para politikası ve disiplinli maliye politikasına dönmeliyiz"

Kovid 19 salgınıyla artan belirsizlik durumunun, rekabet edebilmek için değişime hızlı uyum sağlamanın önemini gösterdiğini ifade eden TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski, "Böyle bir ortamda sektörlerin rekabet gücünü artıracak reçete aslında bellidir: Küresel başarı hikayelerinden ilham alarak, ülkemizin mevcut koşulları, sermaye yapısı, iş gücü yetkinlikleri ve tarihsel birikimi temelinde gerekli adımları hayata geçirmeliyiz. Diğer taraftan, şeffaflık ve öngörülebilirlik, ekonomide güvenilirliği artıran en önemli unsurlar. Kısa vadede atacağımız bu adımlar, uzun vadede kapsamlı bir ekonomi politikası uygulama kapasitemizi de yükseltecektir. İstihdam, vergi, sermaye piyasaları gibi konularda gereken dönüşümü sağlayabilmemizin ön koşulu, doğru para politikası ve disiplinli maliye politikasına geri dönülmesinden geçiyor. Yakın vadede her iki alanda, pandemi

koşulları, ekonomi üzerindeki baskı ve istihdama olan destek ihtiyacı da gözetilerek, gerekli adımların planlı bir şekilde geleceğine inanıyoruz. Ülkemizde ekonomik istikrar, demokrasi ve hukuk devleti konusunda kararlı politikalar eşliğinde adımlar atılması, güven ve öngörülebilirliğin artırılması bakımından büyük önem taşıyor. Bu politikalar aynı zamanda Avrupa Birliği ve ABD ile ilişkilerimizde yeni açılımlar sağlayabilecek, küresel ve bölgesel ekonomik

iş birliklerindeki konumumuzu da olumlu yönde etkileyecektir” diye konuştu.

Ali Avcı: “İstihdam, verimlilik ve yetenek uyumsuzluğu sorunlarını aşmalıyız”

Türkiye’deki tüm sektörlerin pandeminin zorlu koşullarına rağmen güçlü bir geri dönüşü hedeflediğini söyleyen SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı Ali Avcı, “Ekonomimizin önemli çarklarını döndürmeye çalıştığımız bu dönemde, finansa erişim, tedarik zincirinin sağlamlığı, lojistiğin aksamaması, üretimin güvenliği ve çevresel koşullar, iş dünyasının daha hızlı reaksiyon göstermesini zorunlu kılıyor. Diğer taraftan işletmelerin finansal destek ihtiyacının karşılanması ve öngörülebilir yatırım ortamının sağlanması büyük önem taşıyor. Ülkemizde görülen istihdam, verimlilik ve yetenek uyumsuzluğu sorunlarını aşmamız, ekonominin global rekabetçiliğini artırmak için temel gündemimiz olmalı. Uzun vadeli dijital dönüşüm ve diğer makroekonomi politikalarıyla bu sorunların üstesinden hep birlikte, ortak akıl sayesinde gelebiliriz. Günün değişen trendlerini en küçük işletmeciden en büyüğüne yakalamalı, dijitalleşme yatırımlarını artırmalı, yeşil enerjiye geçişi hızlandırmalıyız. Küresel rekabetçilik ve kalkınma liginde yerimizi üst basamaklara çıkarmanın reçetesi bu konularda çözüm üretmekten geçiyor” açıklamasında bulundu.

Bekir Ağırdir çağ değişimine dikkat çekti

Açılışın özel konuğu KONDA Genel Müdürü Bekir Ağırdir ise “Dünyada ve Türkiye’de Değişen Dengeler” başlıklı bir konuşma yaptı. Özellikle son yarım asırdır bir çağ değişimi yaşandığını söyleyen Ağırdir, dünyanın hoyratça kullanıldığı dönemin sonuna geldiğini, değişime adapte olmanın yolunun sürdürülebilirlik hedefleri ve çevre duyarlılığından geçtiğini ifade etti.

“Değişen Dünya ve Yeni Senaryolar”

Açılış konuşmalarının ardından geçilen panelde, “Değişen Dünya ve Yeni Senaryolar” ele alındı. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Bölgesel Başkanlığı Roger Kelly, “Türkiye ve Avrupa’da 2020-2021 Ekonomik Büyüme Tahminleri”; Fark

Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve Fark Labs Kurucusu Ahu Büyükkuşoğlu Serter, “İş Dünyasında Kadın Liderliği ve Stratejik İş Planlaması”; TÜRKONFED International ve TUID Yönetim Kurulu Başkanı Burak Pehlivan, “Yeni Normalde Uluslararası Ticaretin Değişen Dinamikleri”; European Neighbourhood Council Yönetici Direktörü Samuel Doveri Vesterbye, “Türkiye Ekonomisinin Sürdürülebilirlik Gelişimi ve Yeşil Ekonomiye Uyumu” ve UNDP Türkiye Kapsayıcı Sürdürülebilir Büyüme Portföyü Yöneticisi Mustafa Ali Yurdupak, “Pandeminin Pençesinde İş Dünyasının Sürdürülebilirlik Notu” başlıklı konuşmalarıyla sürdürülebilirliği farklı yönlerden değerlendirdi.

Kongrenin ikinci gününde “Ekonominin ve İş Dünyasının Sürdürülebilirliği” konuşulacak

Rekabet Kongresi’nin ikinci gün programı ise Kadın Girişimcileri Derneği (KAGİDER) Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem’in açılış konuşmasıyla başlayacak. “Ekonominin ve İş Dünyasının Sürdürülebilirliği” temasının işleneceği ikinci günde; TÜRKONFED İş Dünyasında Kadın Komisyonu Başkanı Reyhan Aktar, “Pandeminin Kadın İstihdamı ve Girişimciliğine Etkileri”; Kredi Garanti Fonu Genel Müdürü Kasım Akdeniz, “KOBİ’lerin Finansmana Erişimi ve Dijitalleşme Destekleri”; EY Türkiye Kurumsal Finansman Bölümü Ortağı İlhami Koç, “Yakın Dönemde Sektörlerin Sürdürülebilir Finansman İhtiyacının Karşılanması”; AliExpress Türkiye CEO’su Yaman Alpata, “Dijitalleşme ile Sektör ve Tedarik Zinciri Dayanıklılığı İlişkisi”; UND Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Nuhoğlu, “Pandemi Döneminde Güçlenen Lojistik Sektörü”; TÇÜD Genel Sekreteri Veysel Yayan, “Çelik Sektörü COVID-19 Sonrası Beklentileri” başlıklı konuşmalarıyla iş dünyasının bakışını yansıtacak. 12. Rekabet Kongresi’nin kapanış konuşmasını ise SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı Ali Avcı gerçekleştirecek.

25 Kasım Çarşamba günü 10.00-12.20 saatleri arasında düzenlenecek ikinci gün programı, <http://sedefed.org/canli-yayin/> adresi üzerinden takip edilebilecek. Canlı yayın olarak gerçekleşecek etkinlikte simültane tercüme hizmeti de verilecek.

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Ali Avcı
SEDEFED Yönetim
Kurulu Başkanı

Konuşmasına Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı-ğı SEDEFED'in düzenlediği 12. Rekabet Kongresi'nin temel amacından bahsederek başlayan Ali Avcı, bu amacı "ülke-mizin sürdürülebilir rekabet gücüne ışık tutmak" olarak ifa-de etti.

Türkiye'nin bütün sektörleri olarak, güçlü bir geri dönüşün hedeflendiğini bu dönemde, SEDEFED Rekabet Kongre-si'nin her zamankinden daha çok önem taşıyacağına vurgu yapan Avcı sözlerine şu şekilde devam etti: "Çok özel ve zorlu bir salgın sürecinden geçiyoruz. Bu süreçte iş dünya-sında hepimizin sağlığının, kriz yönetiminin, stratejik plan-lamanın, şeffaflığın ve dijitalleşmenin önemini bir kez daha gördük. Hepimiz, operasyonlarımızı uzaktan yöneterek; üre-timi, ticareti, tedariki devamlı kılmaya; ekonomimizin önem-li çarklarını döndürmeye çalışıyoruz. Operasyonun idaresi ve güvenliği tartışmanın bir yanını oluştururken, finansa erişim, tedarik zincirinin sağlamlığı, lojistiğin aksamaması, üretimin güvenliği, çevresel koşullar ise sürdürülebilirlik tar-tışmalarında iş dünyasının daha hızlı reaksiyon gösterme-sini zorunlu kılıyor. İşletmelerin finansal destek ihtiyacının karşılanması ve öngörülebilir yatırım ortamının sağlanması önem taşıyor. Ülkemizde görülen istihdam, verimlilik ve ye-tenek uyumsuzluğu sorunlarını aşmak, ekonominin global rekabetçiliğini artırmak için temel gündemlerimiz olmalı. Uzun vadeli dijital dönüşüm ve diğer makroekonomi poli-tikalarıyla, bu sorunların üstesinden hep birlikte, ortak akıl sayesinde gelebiliriz. Türkiye üretim, tedarik, ticaret ve iş gücü potansiyeli çok yüksek bir ülke. Ekonomik kalkınma için bu potansiyeli kullanarak ülkemizi bir üretim merkezi haline getirmeliyiz."

Günün değişen trendlerinin en küçük işletmeciden en büyü-ğüne kadar yakalanması gerektiğinin altını çizen Avcı diji-talleşme ve yeşil enerjiye geçişin önemini vurgularken yeşil mutabakatın Avrupa Birliği ile olan ilişkilerimizdeki önemini

şu sözlerle ifade etti: "Türkiye'nin ihracatında AB'nin payı artırmak için Avrupa'daki yeşil mutabakat gelişmelerini çok yakından takip etmeliyiz. Yeşil ekonomi konusunun gelecekte en az Gümrük Birliği kadar önemli olacağını de-ğerlendiriyoruz. Küresel rekabetçilik ve kalkınma liginde ye-rimizi üst basamaklara çıkarmanın reçetesi, sürdürülebilir ekonomi politikaları ile verimlilik sorununu çözmemizden geçiyor."

12. Rekabet Kongresi'nin temasının iş dünyasının ve sek-törlerin sürdürülebilirliği olarak kurgulandığını açıklayan Avcı, Kongre'nin "ekonomimize katma değer yaratmada biz-lere rehberlik edeceğine olan inancım tamdır" diyerek, 2004 yılında Avrupa Birliği ile uyum süreci döneminde kurulan SE-DEFED'in bugün çok çeşitli sektörlerde faaliyet gösterdiğini ve iş dünyasının öncü sivil toplum kuruluşlarından oldu-ğunu ifade ederek, 35 derneği ve 7000'in üzerinde şirket ve iş insanını temsil etmenin haklı gururunu yaşadığını ifade etti. SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı Ali Avcı'nın SEDEFED'in misyon ve vizyonunu açıkladığı ve programın ana temasını belirttiği konuşmasından satırbaşları şu şekildedir:

"Ülkemize ve ekonomimize katma değer yaratma bilinciyle, ulusal ve uluslararası iş birlikleri geliştiriyor, ekonomi politi-kalarının yapım süreçlerine, içerik ve savunuculuk ölçüsün-de katkı sağlıyoruz. Sektörel yuvarlak masalarımız, tematik toplantılarımız, e-bültenlerimiz, üyelerimizin faaliyetleri, Rekabet Kongremiz ve yayımladığımız raporlarla çalışmal-a-rımız devam ediyor. Pandemi döneminde başlattığımız SE-DEFED webinar serisi ve TÜRKONFED iş birliğinde yürütü-len "Ortak Akıl Platformu" toplantıları üyelerimizin yoğun ilgi ve katılımıyla gerçekleşiyor. Bunun dışında üye dernekleri-mizle iş birlikleri geliştiriyor, derneklerimizin faaliyetlerine destek vermeye devam ediyoruz. SEDEFED olarak rekabet gücümüzün ve verimliliğimizin artırılması için çalışıyoruz. Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz etkinlikler, yayımladığı-

mız raporlar ve çeşitli iş birlikleri ile sektörlerimize katma değer yaratıyoruz.

Kıymetli misafirler, kongremizin bugünkü ve yarınki oturumunda pandemi sonrası yeni dönemdeki rekabeti, büyüme tahminlerini, iş dünyasında kadın liderliğini, stratejik iş planlamasını, uluslararası ticaret dengelerini, yeşil ekonomiyi, Türk iş dünyasının sürdürülebilirliğini, kadın istihdamı ve girişimciliğini, finansman kaynaklarını, tedarik zincirini, lojistik ve çelik sektörlerini konuşacağız. Keyifli bir program olması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.”

Simone Kaslowski

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Covid-19 salgınının etkisini ve yayılımını yeniden artırdığı, ülkemizde ve dünyada hükümetlerin ardı ardına kısıtlayıcı tedbirler almak zorunda olduğu bir dönemde olduğumuzu ifade eden TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski, diğer taraftan aşı çalışmaları konusunda umut verici gelişmelerin yaşandığının altını çizdi. "Salgınla artan belirsizlik durumu bize, ayakta kalmak ve rekabet edebilmek için değişime hızlı uyum sağlamanın önemini bir kez daha gösteriyor. Son yıllarda pek çok konuşmamızda küresel rekabetin değişen unsurlarına dikkat çekiyorduk. Dördüncü Sanayi Devrimi'nin de temelini oluşturan dijital dönüşüm geleneksel yöntemlerle rekabet etmeyi çok zorlaştırmıştı. Hem küresel hem de bölgesel dinamiklerin hızlı değişimi ve yeniden şekillenen iş birlikleri ülkemizin rekabetçiliği için yeni fırsatlar yanı sıra riskler de barındırıyordu. Salgınla birlikte dijitalleşmenin, iş yapış yöntemleri, çalışma hayatı, tüketici davranışları, tedarik zincirleri gibi birçok alanda daha fazla yer alması ile bu süreç çok daha hızlandı." Şeklinde konuşan Kaslowski, dijitalleşmenin önemine ve etkisine dikkat çekti.

Ülkemizin halihazırda mücadele ettiği düşük verimlilik, düşük katma değer, orta teknoloji tuzağı gibi sorunların salgınla birlikte kendini daha da göstermeye başladığını belirten TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı, etkin yönetişimin önemini vurgulamış ve "Dördüncü Sanayi Devrimi'nin getirdiği paradigma değişiminin başlattığı, Covid-19 salgınının perçinlediği tüm bu dönüşüm sürecinde ülkemizin stratejik sektörlerden başlayarak rekabet gücünü yeniden tesis etmesi çok önemli" olduğunu ifade etti.

Ülkemizde yıllar içinde sanayinin ekonomideki yerinin arttığını ifaden eden Kaslowski, en istikrarlı verimlilik artışını da sanayide yakaladığımızı ifade etti. "Buna rağmen ülkemizde sanayinin yarattığı katma değer payı rekabet ettiğimiz Almanya, Singapur, Güney Kore gibi ülkelere kıyasla daha düşük." şeklinde konuşan Kaslowski, yüksek ve orta-yüksek

teknoloji üretimimiz ise beklentilerimizin çok altında kaldığını ifade etti. Zaman içerisinde düşük teknolojileri ürünlerin üretimindeki artış azalmasına rağmen yüksek teknoloji üretiminde beklediğimiz sıçramayı maalesef gerçekleştirmediğimizi ve durumun hayal ettiğimiz, hedeflediğimiz katma değer yaratımının önündeki en büyük sorunlardan biri olduğunu ifade eden Kaslowski, bu sorunun tarımdan turizme, lojistikten KO-Bİ'lere birçok alanda ve sektörde görüldüğünü de vurguladı.

Ülkemizin turizmde hem coğrafya hem de kültür-tarih bakımından büyük bir potansiyel barındırdığını ancak küresel ve bölgesel sorunlar nedeniyle bu potansiyelini tam anlamıyla gösteremediğini belirten Kaslowski, sözlerine "jeopolitik konumumuz nedeniyle büyük avantaj sahibi olduğumuz lojistik sektöründe dahi küresel eğilimleri yakalamakta güçlük çekiyoruz" diyerek devam etti. Tüm sektörlerimizde katma değer yaratan dönüşümü sağlayarak sektörlerin rekabet gücünü artıracak reçeteyi "küresel başarı hikayelerinden ilham alarak, ülkemizin mevcut koşulları, sermaye yapısı, işgücü yetkinlikleri ve tarihsel birikimi temelinde gerekli adımları hayata geçirmek" olarak ifade eden Kaslowski; dijital dönüşümden iklim değişikliğine, sürdürülebilir kalkınmadan toplumsal cinsiyet eşitliğine kadar yeni çağın ihtiyaç ve gerekliliklerini iş modellerimize çevik bir şekilde entegre ederek, insanımızı yetkinleştirerek ve kurumlarımızı etkinleştirerek uzun vadede rekabet gücümüzü artırdığımızı vurguladı.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski'nin aktarımlarından satırbaşları şu şekildedir:

- "Covid-19 salgını döneminde hemen hemen her alanda köklü değişiklikler görüyoruz. Bu alanlardan biri de küresel tedarik zincirleri. Ülkemizin konumu gereği oldukça önemli gördüğümüz küresel tedarik zincirlerinin yeniden şekillenmesi birçok alanda yeni risk ve fırsatları gündeme getirecek. Küresel tedarik ağlarının kuşkusuz en önemli

unsurlarından biri de çevresel değerler. İklim değişikliği ile mücadele, yenilenebilir enerji, sürdürülebilir üretim ve döngüsel ekonomi bugünden itibaren önümüzdeki dönemde küresel rekabetçiliği şekillendiren dinamikler olacak. TÜSİAD olarak bu alanlarda çalışmalarımızı büyük bir azimle sürdürüyoruz. İklim değişikliği ile mücadele sürecinde önemli bir adım olan Paris Anlaşması'nın ortaya koyduğu hedefleri benimsiyoruz. En büyük ticaret partnerlerimizden Avrupa Birliği'nde yeşil ve dijital dönüşüm hedefiyle oluşturulan Yeşil Mutabakat başta olmak üzere tüm gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Tarımdan enerjiye, sanayiden lojistiğe tüm sektörlerimizde küresel rekabetçiliği sağlamanın en önemli yollarından birinin iklim değişikliği ile mücadeleyi temel alan, çevresel sürdürülebilirliği önemseyen politikalar olduğuna inanıyoruz.

- Covid-19 salgın sürecinde, tüm dünya gibi bizim ekonomimiz de zorlu bir süreçten geçiyor. Başlangıç olarak enflasyonla mücadelede Merkez Bankası'nın gereken adımı atmış olması olumlu bir gelişmedir. Yolumuz ise uzun. Ekonomide atmamız gereken adımları planlı bir şekilde, kısa vade ve uzun vadeli stratejiler olarak ayırmamızda fayda bulunmaktadır. Bu zaman zarfında özellikle önümüzdeki 4-5 aylık vadede tüm dünya gibi bizler de başta istihdam ve üretim alanlarında zorlanacağız. Türkiye bu süreçte bir taraftan da enflasyonla mücadele etmek zorundadır. Enflasyonla mücadeleden taviz vermezsek, önümüzdeki kısa vadede sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışını yakalama şansımız doğar. Finansal koşulların geçici olarak sıkılaşması böyle bir dönemde elimizi zorlaştırsa da, orta vade perspektifte enflasyonu düşürmenin, serbest piyasa ilkelerini benimsemenin ve yatırım ortamını iyileştirmenin faydasını öncelikle büyüme ve istihdam artışında göreceğiz.
- Odaklanacağımız konuları doğru seçmeli; iktisadi alan-

da atacağımız adımları planlı şekilde ve piyasalarla doğru iletişimle oluşturmalıyız. Ekonomi yönetiminin piyasalarla ve reel kesimle iletişim düzeyini artırmasını doğru ve etkin bir politika aracı olarak görüyoruz. Şeffaflık ve öngörülebilirlik ekonomide güvenilirliği artıran en önemli unsurlar. Kısa vadede atacağımız bu adımlar, uzun vadede kapsamlı bir ekonomi politikası uygulama kapasitemizi de yükseltecektir. İstihdam, vergi, sermaye piyasaları gibi konularda gereken dönüşümü sağlayabilmemizin önkoşulu doğru para politikası ve disiplinli maliye politikasına geri dönülmesinden geçmekte.

- Yakın vadede de, her iki alanda, pandemi koşulları, ekonomi üzerindeki baskı ve istihdam alan destek ihtiyacı da gözetilerek, gerekli adımların planlı bir şekilde geleceğine inanıyoruz. Ülkemizde ekonomik istikrar, demokrasi ve hukuk devleti konusunda kararlı politikalar eşliğinde adımlar atılması, güven ve öngörülebilirliğin artırılması bakımından büyük önem taşıyor. Bu politikalar aynı zamanda Avrupa Birliği ve ABD ile ilişkilerimizde yeni açılımlar sağlayabilecek, küresel ve bölgesel ekonomik iş birliklerindeki konumumuzu da olumlu yönde etkileyecektir."

Orhan Turan TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasına Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptığı TÜRKONFED ve onun faaliyet alanlarından bahsederek başlayan Orhan Turan, TÜRKONFED'in gücünün, bölgesel ve sektörel ülkemizin en güçlü federasyonlarını ve onların çatısı altında buluşan derneklerinin yarattığı sinerjiden geldiğini ifade etti. "26 bölgesel ve 4 sektörel olmak üzere toplamda 30 federasyon, 270 dernek ve 40 bini aşkın şirket ülkesine değer yaratma misyonu ile TÜRKONFED bünyesinde bir araya geliyor. Sektörlerinin en güçlü ve köklü derneklerini bir araya getiren SEDEFED de TÜRKONFED ailesinin en önemli yapı taşlarından biridir" şeklinde sözlerine devam eden Turan, dünyanın ve ülkemizin hazırlıksız yakalandığı Covid-19 salgınında bir yıl dolduğunu ve sağlık başta ekonomik, sosyal ve toplumsal açıdan yarattığı belirsizlikler ile zor ve çetin bir yıl geride kaldığını ifade etti. Pandemi sürecini "insanlık tarihinde kitap ayracı gibi bir dönem" olarak tanımlayan Turan, Covid-19 salgınında henüz ilk dalganın yarattığı şoku atlatamadan, ikinci dalgaya yakalandığımızın altını çizdi. Dünya Sağlık Örgütü ülkelerin yeterli önlem almaması halinde, üçüncü bir dalganın geleceği uyarısını da yaptığını ifade eden TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, Covid-19 ile mücadelenin uzun soluklu bir maraton olacağını belirtti.

"Türk iş dünyası olarak ümitsizliğe kapılma lüksümüz yok ve hiçbir şey için umutsuz değiliz. Küresel bir sorunla karşı karşıyayız ve bu sorunu tek başımıza çözmemiz mümkün görünmüyor. Kapsayıcı iş birlikleri ile küresel bir çözüm için birlikte çalışmamız, paylaşımlarımızı artırmamız, soruna değil çözüme odaklanmamız, her şeyden önemlisi hayatı ve insanı önceliklendiren yeni bir normal yaratmamız gerekiyor." sözleriyle devam eden Turan insanlığın ve ekonominin durumunu Japon düşünür Haruki'nin şu sözleriyle özetlemiştir: "Fırtınadan çıktığınızda, hiçbir zaman fırtınaya giren insanla aynı olmazsınız!".

Covid-19 ile hız kazanan dönüşüm sürecinin her alanda kalıcı etkilerini şimdiden bırakmaya başladığına dikkat çeken Turan yeni çalışma ve üretim modelleri, yeşil dönüşüm ve dijitalleşme, sürdürülebilir ve çevre dostu büyüme ile yeni küresel iş birliği modellerini vurgulayarak bu salgın akabinde tüm alışkanlıklarımızın değişeceğini ifade etmiştir. TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan'ın konuşmasından satır başları şu şekildedir:

- "Ülke olarak ihracatımızın yarısını gerçekleştirdiğimiz ve doğrudan yabancı sermayede ilk sırada yer alan AB'nin yeşil ve dijital dönüşüm gündemini yakından takip edip, ekonomimizi ve işletmelerimizi bu yeni duruma hazırlıklı hale getirmeliyiz. Türkiye'nin rotası AB'den, AB'nin de geleceği Türkiye'den geçiyor. Şüphesiz ki ABD seçimleri ile ortaya çıkan sonuç ve Asya-Pasifik'te Çin'in liderliğinde kurulan yeni iş birliği, küresel sistemde yeni güç dengesi arayışlarını da tetikliyor. Serbest Ticaret Anlaşmaları bir fırsat kapısı yaratırken, yeni üretim ve tedarik zincirinde ülkemizin jeopolitik avantajlarını kullanması da bir o kadar önemli hale geliyor. Operasyonel hız kadar ölçek ekonomisine odaklanan bir Türkiye'nin üretim ve tedarik üssü olmaması için bir neden görünmüyor. Çin Seddi ile Viyana kapıları arasında Türkiye ile üretimde ve tedarik zincirinde rekabet edecek bir başka ülke yok. Ülkemizin bu dönemi doğru ve etkin bir yol haritası ile yeni rekabet senaryolarını da göz önüne alarak planlaması gerekiyor.
- 40 yıldır ülkemiz büyük dönüşüm dönemlerini içeride kısır tartışmalarla harcadı. Ülkemizin dünya ekonomisinden aldığı pay 40 yıl öncesine geri döndü. Son 30 yıldır büyüme yolculuğumuz ciddi gel-git'ler yaşadı. Sıcak para, tüketim ve kredi genişlemesine dayalı büyümelerin ardından hep ciddi krizler geldi. Son 20 yıldır teknolojik gelişmeler ile dijitalleşme devrimi, sanayide ve ekonomilerde dönüşüm sürecini başlatırken, çoğunlukla tüketen

tarafıta yer aldık. Son 10 yılda yüksek teknoloji kullanımı ile gerçekteştirdiğimiz ihracatımızda da istenen yolu kat edemedik. Bermuda Şeytan Üçgeni diye adlandırdığım “faiz-enflasyon-kur” sarmalında bir ileri-iki geri enerjimizi boşa harcadık.

- Rekabetçi kur söylemlerinin ülkemize yüksek katma değerli bir ihracat getirmediği de görülüyor. İhracatımızın katma değer yaratmasının yolu yine katma değerli üretim ve hizmet ile mümkün. Dünyanın en ucuz ülkesi olmaktan çıkmak ve toplam faktör verimliliğine odaklanarak katma değeri yüksek bir ekonomiye geçmek önceliğimiz olmalı. Bunun yolu da ülkemizin, son 20 yılda toplam faktör verimliliğinde pozitif bir ivme yakaladığı 2002-2009 yılları arasında “doğru yaptıklarına odaklanmaktan” ve günümüz şartlarına uygun politikalarla, “söylemden eyleme” geçmekle mümkün görünüyor.
- Türkiye'nin yeni hikayesi ve yeni yolu üretim ekonomisinden geçiyor. Ülkemizin üretim üssü olması için dijitalleşen, verimliliği artıran, markalı, yüksek katma değerli üretim ve yüksek katma değerli ihracatı odağına alan, sanayi odaklı, sürdürülebilir bir ekonomik modele ihtiyacı var. Ekonomide verimliliği artıramadığımız takdirde büyümede bir devamlılık ve öngörülebilirlik sağlamak çok zor görünüyor. Ekonominin en önemli unsuru güvenlidir. Yatırım ortamını iyileştirmek, güven iklimini yaratmak ve riskleri azaltmak için ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirmemiz önem kazanıyor. Riskleri fırsatlara, krizleri çözümlere dönüştürmek ancak ekonomik ve demokratik reform kalkanı ile mümkün. Söylemden-eyleme geçme iradesinin gücü ve etkinliği de istikrarın sağlanmasında önem taşıyor.
- Maliye politikasının tüketim odaklı kısa dönemli çözümler sunmaktan çok büyüme potansiyelini artırıcı, kapsa-

yıcı ve şeffaf olması gerekiyor. Uzun dönemli büyüme hedefi ancak üretim odaklı politikalarla mümkün. Maliye politikalarının, ekonominin yapısal sorunu olan düşük verimlilik odağında çerçeveselenmesi ve kredilerin, ölçülebilir doğru hedeflerle verilmesi; üretimi, yatırımı, istihdamı, kısacası kapsayıcı bir şekilde ekonomiyi teşvik etmesi gerekiyor. Yeni ekonomi yönetiminin açıkladığı mali ve finansal istikrar ile makro-ekonomik istikrarın sağlanmasının yolu hukukun üstünlüğü, fikir ve ifade özgürlüğü ile evrensel demokrasi standartlarını yakalamaktan geçiyor. Finansal istikrarı sağlamanın birincil koşulu; bağımsız, güçlü kurumların varlığıdır. Güçlü bir ekonominin temelini güçlü kurumlar oluşturur ve bir ülkenin kurumları gücünü demokrasiden alır. Kurumlarımızı ve demokrasimizi güçlendirecek her adım ekonomimizi güçlendirecek, finansal istikrara katkı yapacaktır.

- Kurumlarımızın bağımsızlığının yanında liyakate dayalı, şeffaf ve hesap verir bir yönetim anlayışı bağımsızlık sistemimizi güçlendirecektir. Rekabetçilik için iyi yönetişimin şart olduğunu hatırlatmak da isterim. Yeni Türkiye hikâyesinin öznesi; hukuk devleti, bağımsız kurumlar, yüksek teknoloji kullanımı, katma değerli üretim, sürdürülebilirlik ve verimlilik temelli politikalar olacaktır.
- Covid-19 salgını ile hız kazanan dijitalleşme, bir proje değil zihniyet değişimini ifade ediyor. Teknolojinin hız ve verimlilik avantajını fırsata çevirenler değişimin öncülüğünü üstlenecek gibi görünüyor. Dijitalleşmenin ve teknolojik yatırımların önümüzdeki dönemde daha fazla artacağı e-ticaret, e-ihracat ve bölgesel ticaretin ivme kazanacağı görülüyor. Tüm bunlarla birlikte başlayan ikinci dalga işletmelerimizi, özellikle finansmana erişim ve ödeme sıkıntısı yaşayan, düşük verimlilik, düşük rekabet gücü ve kayıt dışılık sorunu ile mücadele eden KOBİ'lerimizi daha fazla etkiliyor. Bu dönemde vergi ve SGK

borçlarının ötelenmesi gibi düzenlemeler işletmelerimiz üzerinde can suyu etkisi yaratsa da ekonomik aktivite-lerde istenen düzeye henüz ulaşabilmiş değiliz. Mikro ve küçük ölçekli firmalarımıza geri ödemesiz desteklerin sunulması önem taşıyor. İlk dalgada yetersiz kalan geri ödemesiz desteklerin artırılması, kısa çalışma ve esnek çalışma modellerinin, geçim standartlarını da düşünerek sosyal devlet anlayışıyla karşılanması gerekiyor. Kurumlar Vergisi'nin düşürülmesi kadar yüzde 32'yi bulan kayıt dışı ekonomi ile mücadele de yine yeni dönemde iş dünyası olarak beklentilerimiz arasında yer alıyor. Bazı sektörlerde indirilen KDV oranının bütün sektörlere yayılması ve yüzde 8'ler gibi daha kabul edilebilir sınırlara çekilmesi önem taşıyor. Vergi afları, orta ve uzun vadede fayda yerine zarar getiriyor. Ülkemizin ve sektörlerimizin rekabetçiliği için kayıt dışını teşvik etmek yerine kayıtlı ve vergisini düzenli ödeyen işletmelerimizi indirimle ödüllendirmek, sürdürülebilir kalkınmada, hedeflenen çarpan etkisini artıracaktır.

- Ülkemiz sanayisinde en önemli maliyeti enerji kalemi oluşturuyor. ABD ve AB'ye göre hem pahalı hem de kalitesiz enerji kullanıyoruz. Bu durum, enerji girdisi yüksek sektörlerimizin ihracatını dolayısıyla ülkemizin rekabetçiliğini olumsuz etkiliyor. Özellikle YEKDEM kapsamında alınan ve Covid-19 sürecinde artan vergiler üretim, istihdam ve yatırım şevkini kırıyor. Rekabetçiliğimizi destekleyecek kalite ve fiyat uygulaması bir nebze olsun rahatlık sağlayacaktır. Toplumsal refah için verimlilik artışı sağlayacak, ekonomik-sosyal ve toplumsal politikaların devreye alınması bir gerekliliktir. TÜRKONFED olarak her dönem söylediğimiz gibi ülkemizin "Orta Gelir Orta Demokrasi ve Orta Eğitim" tuzaklarından kurtulması, rekabetçiliğimizi geliştirirken, toplumsal refah artışı da yaratacaktır."

Dünyada ve Türkiye'de Değişen Dengeler

ÖZEL KONUK KONUŞMACISI

Bekir Ağırđır
KONDA Genel Müdürü

Salgına eşlik eden küresel ekonomik buhranın içinden konuştuğumuzu ifade eden KONDA Genel Müdürü Bekir Ağırđır; rekabet, değişim, uyum, politika denilince bu kavramların pandemi ve pandemiye eşlik eden ekonomik buhranın kısıtları içerisinde düşünüldüğünü belirterek, asıl meselenin 40-50 yıldır süre gelen bir değişim dayatması olduğunu vurguladı. Bekir Ağırđır, bahse konu değişimin farklı temellerde cereyan ettiğini vurgularken, değişimin detaylarını aşağıdaki gibi ifade etmiştir:

- “Yer kürenin ritmi değişiyor: küresel iklim değişikliği, ozon tabakası, kuraklık, iklim değişikliği, kaynakların azalması, canlı türlerinin azalıyor olması. Sonuç olarak yer kürenin hoyratça kullanıldığı dönemin sonuna geldik. Her ne kadar çeşitli programlarla bu duruma adapte olmaya çalışsak da artık geçici politikalarla bu duruma ayak uyduramayacağımız bir vahamet noktasına geldik. Yerküre ile olan ilişkimizi yeniden düzenlemek zorundayız. Yer küre ile ilişkimizi sadece sanayi toplumunun ölçek ekonomisine dayanan ve standart üretim biçimi veya sadece hızlı ve çok tüketmeye dayanan yaşam biçimimizi yeniden gözden geçirmek zorundayız. Mesele sadece bugünün güncel politikasından ziyade daha radikal bir zihniyet yapısına sığmamız lazım. En azından artık dağınık üretim biçimine dönmemiz lazım. Daha büyük enerji santralleri yapmak yerine her organize sanayide veya her evin kendi enerjisini üretebileceği teknolojiye yapmamız lazım.
- Meselenin rekabeti etkileyen daha önemli konusu ise ikinci katmanda meydana gelen ritim değişikliği: gündelik hayatın ritmi değişti. Bu teknolojik sıçrama sayesinde öyle bir yaşam ve iş yapma biçimine dönüştü ki evet pandemi nedeniyle çok hızlandı ama son 20 yıldır bile bu teknolojik sıçrama sayesinde sadece gündelik hayatımız üzerinde değiştirmede. Zaman ve mekandan

bağımsız iş modelini sürdürebildiğimiz bir teknolojik sıçramadan konuşuyoruz, zaman ve mekandan bağımsız iş modeliyle işimizi evlere çektik değil bütün iletişimimiz bütün haberleşmemiz ve yönetim biçimimiz zaman ve mekandan bağımsız hale dönüşüyor. Böyle bir dünyada iki önemli sonuç var:

1. Hızın esas olması, yani şirketlerin ya da markaların günümüzde rekabet koşullarını sadece rakibe göre tanımlayan ve rakibin alt etmeye veya geride kalma üzerinden sürdürülebilirliğin veya karlılığın ya da var olmanın ya da bir markanın varlığını sürdürebilmesini konuştuğumuz yerden şimdi hıza dayanıklı marka ve şirket olmak diye bir mesele var karşımızda. Bugün öyle bir çağda ve hızda yaşıyoruz ki hıza dayanıklı olmak lazım. Bu da başka bir yönetim biçimi ve rekabet mantığı demek. Zamandan ve mekandan bağımsız iş modelinin bir diğer sonucu.
 2. Mevcut hiyerarşi sistemlerimizin bozulması, insanlığın bildiği tüm yönetim modelleri, iş yapma biçimleri özü itibari ile belirlilik esasına dayalı. İş akışının belirli bir belirlilik tanımı, süreç tanımı ve o süreçlerin içerisindeki belirli kavşaklarda da hangi kararların kimlerin verebileceğine dair birtakım yetki ve sorumluluk tanımlarının esas olduğu bir iş yönetme biçimimiz var. Bu hıza karşı bu hiyerarşi ayak uyduramıyor.
- Zaman ve mekandan bağımsızlık kadar bu teknolojik sıçrama başka bir şey daha üretiyor: haber, bilgi ve deneyim anonimleşiyor. Asıl rekabet meselesinde baştan aşağıya düşünmemiz gereken, kritik zihni değişim tam da burada. Eskiden kamera ve mikrofon, güçlü olanın ve hakim olanın elindeydi, devletin elindeydi, markalar şirketler belirliyordu ürünün topluma nasıl anlatılacağı,

kişiler edildendi. Ama bugün karşınızdaki 85 milyonun elinde kamera ve mikrofon var bir kere karşınızdaki kit- lede kamera ve mikrofon olması demek artık tüm bu iletişimin sadece sizin anlattıklarınızdan ibaret olmadığı bir dünya demek. Artık 85 milyon da sizin ürününüzle ilgili, sizin promosyon politikanızla ilgili, sizin şirketiniz ile ilgili, nehirleri kirletip kirletmediğiniz, tüketici haklarına saygılı davranıp davranmadığınızla ilgili, toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun davranıp davranmadığınızla ilgili, bu toprağa bu memleketin insanlarına saygılı olup olmadığınız ile ilgili konuşuyorlar, görüntüler çekiyorlar ve yayınlıyorlar. Bugün asıl değişim içinde bulunduğumuz ülkenin vatandaşlarından başlayarak sizin tarafınızdan görülenleri değil kendileri tarafından görülenleri gösterebildikleri ve tepkilerini veya beğenilerini bu şekilde ifade edebildikleri doğrudan müdahale edebildikleri bir çağdayız. Rekabet artık rakip firmayla tanımlanmıyor, 85 milyonla tanımlanıyor. Markanın başarısını gösteren şey artık 85 milyonun nasıl tepki verdiği. Sadece ürün fiyatı, kalitesinden dolayı değil toplumun duyarlılıklarına, toplumsal cinsiyet eşitliğine saygı duymadığı için problem yaşayan şirketler var. Artık kişiler konuşuyor, haber-bilgi-deneyim sadece sizin söylediklerinizden ibaret olmayan bir dünya var.

- Özü itibari ile temelde değişen şey şudur artık rekabet denene şey iki aktör arasındaki bir şey değil her bir aktörün hayatla, müşteri ile, yerküre ile, toplum ile ilişkisini belirleyen bir ne istiyor, müşteri ne istiyor, tedarikçim ne istiyor. Konuşmaya yatkın olan yönetim mantığımızın ters yüz olması demektir. Şimdi dinlemeyi öğrenme vakti. Rekabet ya da iş ya da üretim ya da kurumsal iletişim diye bildiğimiz her şeyi yeniden günlük hayat ve yer kürenin ritimlerindeki değişimlere göre uyarlamak zorundayız. Yeniyi bulmamız gerekiyor.”

PANEL I

Değişen Dünya ve Yeni Senaryolar

Moderatör: Hakan Güldağ

Dünya Gazetesi
Genel Yayın Müdürü

Roger Kelly
Avrupa İmar ve Kalkınma
Bankası Bölgesel Başekonomisti

Türkiye ve Avrupa'da 2020-21 Ekonomik Büyüme Tahminleri

Konuşmasında, Covid-19'un Avrupa Birliği üye ülkeleri ve Türkiye ekonomisindeki etkilerine dikkat çeken Roger Kelly, EBRD olarak Covid-19 öncesi dönemde Avrupa Birliği'nin %1,2, Türkiye'nin ise %4 büyüyeceğini tahmin ettiklerini belirtti. Ancak pandeminin iç ve dış talepler, uluslararası arz zincirleri, turizm ve seyahat dahil olmak üzere pek çok ekonomik aktiviteyi olumsuz etkilediğinin altı çizildi. Geçen senenin ikinci çeyreğine kıyasen bu sene Avrupa Birliği ekonomisinde %14'lük bir küçülme görülürken Türk ekonomisinde %9'luk bir küçülmenin gözlemlendiğine dikkat çeken Kelly, ekonomik küçülme karşısında para ve mali politikalar ile tedbirler getirildiğini ancak çok hızlı bir geri toparlanmanın gözlemlenmediğini belirtti. İkinci dalga kapsamında alınan yeni önlemlerle birlikte hizmet sektöründe küçülme beklense de üretimde bir daralma gözlemlenmemektedir. Kelly, hükümetin ikinci dalga çerçevesinde aldığı önlemlerin birinci sokağa çıkma kısıtlamalarına kıyasen daha ekonomi odaklı olduğunu vurgulamıştır. Her ne kadar hükümet 2020'de önemli seviyede kredi imkanı sağlayıp ve mali tedbirler olsa da makro ekonomide bu durum rezervlerin azalmasına bağlı Türk lirasının değer kaybına sebebiyet vermiştir. Kelly, Hazine ve Maliye Bakanı'nın istifası ve Merkez Bankası başkanının görevden alınmasının mevcut ekonomik durumu olumsuz etkilediğini belirtse de göreve gelen Naci Ağbal ve Lütfi Elvan ile ekibinin oldukça güvenilir olduğunu ancak yatırımcıların güvenini tekrardan kazanmaları gerektiğine işaret etti. Uzun vadede daha geleneksel bir para politikasının takip edilmesiyle birlikte Türkiye'nin güçlü olduğu genç nüfus ve coğrafi konum gibi özelliklerinden beslenerek daha büyük gelişmelerin yaşanabileceğine dikkat çeken Kelly, inovasyona ve bilgiye dayalı ekonomiye odaklanılmasının, değer zincirinde ekonomiye ivedilikle yer verilmesinin ve kapsayıcı iş birliklerinin önemi vurguladı.

İş Dünyasında Kadın Liderliği ve Stratejik İş Planlaması

Ahu Büyükkuşoğlu Serter
Fark Holding
Yönetim Kurulu Başkanı

Cinsiyet açığını kapamak için yatırım platformlarına, girişim platformlarına, KAGİDER'e ve TURKISHWIN'e çok ihtiyaç olduğunu ve yeni dönemde iyi yetişmiş oyunculara ihtiyacın olduğunu ifade eden Serter, pandemi yönetimlerinin incelendiğinde lider performansına açısından kadın liderlik tarzının öne çıktığının altını çizdi. "Geleceğin daha iyi versiyonlarını tasarlamak yalnızca teknolojiden geçmiyor, zihniyetten ve birliktelikten geçiyor" diyen Serter, pandemiyi bir fırsat olarak gördüğünü ve kaybedilen zamanı kapamak için akıl payı birlikteliğinin yapılması gerektiğini ve rol modellerin önemini belirtti. Bununla birlikte Türkiye'nin bakacağı rol model ülkelerin ve insanların olabileceğini ve Türkiye'deki şirketlerin bakacağı rol model şirketler ve kadın figürler yaratmanın önemini vurguladı. Türkiye'de yeteri kadar dönüşmek isteyen kişinin olduğunu ancak bu insanların dönüşüm nereden başlayacağını bilmediğinin altını çizen Serter, dönüşümün en üsttekilerden gelmesini beklemenin zor olduğunu vurguladı ve bu kapsamda gerçekçi ve iyimser liderliğin önemine dikkat çekti. Serter, gerçekçi ve iyimser liderlerin ve de yıkıcı zihniyetin, gençlerden, şirketler içinde sıkışmış profesyonellerden yani aslında çok iyi yetkinliği olan ancak bu yetkinliğini sergileyebilecek alanı bulamayan profesyoneller ile kadınlar arasından çıkabileceğini ifade etti. Öte yandan kadınların kültürel ve sosyolojik olarak yıkıcı bir şeyin içerisinde yer almak istemeyeceğini belirten Serter, kadınların genelde yapıcı şeyleri sevdiğini ancak bu seferki yıkıcılığın dünyayı daha yapıcı bir hale getirmek için olacağını bu yüzden daha çok kadının bu yıkıcı zihniyete alışması gerektiğini ifade etti.

Burak Pehlivan

TUID Yönetim Kurulu
ve TÜR KONFED International
Başkanı

Yeni Normalde Uluslararası Ticaretin Değişen Dinamikleri

İnsanlığın ilk günden beri değişim ve dönüşüm içerisinde olduğunu belirten Pehlivan, Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve ABD'nin internet teknolojisini dünyaya yaymasıyla birlikte değişim ve dönüşüm sürecinin yaşandığını ifade etti. Bahse konu değişim ve dönüşüm sürecinin bugün içerisinde bulunduğumuz coğrafyaya etkisinin daha büyük olduğunu vurgulayarak, dünyada artan rekabet, hızlı otonomasyonlaşma, hissedarların şirketlere yapmış olduğu karlılık ve temettü baskısı gibi nedenlerle özellikle batılı ülkeler üretim maliyetinin en düşük olduğu ülkelere yatırımlarını taşıdığını belirtti. Pandemi sürecinin, maliyetler kadar tedarik güvenliğinin ve lojistik imkanlarla tedarikğin kısa sürede gerçekleştirilmesinin önemini ortaya çıkarttığının altını çizen Pehlivan batılı ülkelerin önünde iki seçenek olduğunu ifade etti, bunlar (1) üretim zincirlerini ve üretimi kendi ülkelerine döndürmek, ya da (2) kendi coğrafyalarına yakın oldukları, zaten belirli bir ticari bütünleşme içerisinde oldukları, Türkiye ve Ukrayna gibi Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği ya da Serbest Ticaret Antlaşması içerisinde belirli bir ekonomik entegrasyona geçmiş oldukları ülkelere taşımak.

Pandemi sürecinin tedarik zincirinin güvenliği ve yakına taşınması anlamında Türkiye ve çevresindeki ülkelerin olumlu etkilenebileceğini ifade eden Pehlivan, bazı sanayi sektörlerinin yeniden yatırım yapılmak suretiyle Avrupa Birliği'ndeki ülkelerde canlandırılmasının çok mümkün olmadığını dolayısıyla Türkiye gibi kendisine yakın coğrafyalı ülkelerdeki üretim tesislerine batılı yatırımcıların daha çok önem vereceklerini düşündüğünü belirtti.

Türkiye Ekonomisinin Sürdürülebilirlik Gelişimi ve Yeşil Ekonomiye Uyumu

Samuel Doveri Vesterbye
European Neighbourhood
Council Yönetici Direktörü

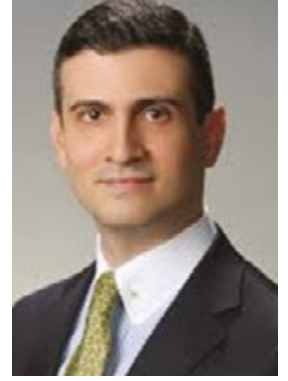
Avrupa Birliği ve Türkiye ilişkilerindeki zorluklara rağmen yapıcı bir şekilde iş köprüleri kurmaya devam eden SEDEFED'e teşekkür ile konuşmasına başlayan Vesterbye, bugün enerji anlamında ciddi bir dönüşümün devam ettiğini ifade ederek bu dönüşümün enerji optimizasyonu ve yenilenebilir enerji olarak iki kategoride ele alınabileceğini ifade etti. Enerji dönüşümündeki temel faktörleri iklim değişikliği, lokal hava kirliliğinin azaltılması, geliştirilmiş enerji güvenliğine ilişkin talep ve yenilenebilir enerjiye bağlı olan sosyo-ekonomik avantajlar olarak listeleyen Vesterbye, Avrupa Birliği üye ülkelerinin her gün yaklaşık bir milyar avroyu enerji ithalatı için harcadığını belirtti. Enerji dönüşümünün Avrupa'nın bağlantı stratejisini, sanayi politikasını ve Gümrük Birliğini etkileyeceğini ifade eden Vesterbye, bu durumun diğer komşu ülkeler ve Türkiye ile politikalarını da değiştirebileceğini vurguladı ve Avrupa Komisyonu'nun 2019'da yayımladığı Yeşil Mutabakat çerçevesinde iklim ve çevresel zorluklara karşı eyleme geçmeyi hedeflediği; çelik, kimyasal ve çimento gibi enerji yoğunluklu sektörlerin de mutabakat ve yeni enerji politikaları çerçevesinde derinden etkilenebileceğini belirtti. Vesterbye, dolaylı ilgili olsa da 5G, nesnelerin interneti, enerji şeffaflığı gibi alanlar da bu süreçte dahil edilmesi gerektiğini vurguladı.

Tüm bunların Avrupa Birliği'nin diğer ülkeler ve bilhassa Balkanlar ve Türkiye ile olan dış ilişkilerini ve yatırımlarını nasıl etkileyeceği, "komşuluk" çerçevesinde büyük önem arz edecektir. Avrupa Birliği'nin, Yeşil Mutabakat diplomasisini güçlendirmeyi hedeflediğini ve bu hedefler çerçevesinde AB üyesi olmayan ülkeler ile iş birliğini güçlendirmenin de mevcut olduğunu vurgulayan Vesterbye Türkiye açısından ise Gümrük Birliği ve AB üyeliği gibi zaten mevcut olan pek çok iş birliği yolu söz konusu olduğunun altını çizdi ve Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki siyasi problemlerin Yeşil Mutabakat çerçevesinde geliştirilebilecek iş birliği ile çözü-

lebileceğini belirtti. Türkiye'nin jeotermal ve rüzgar enerjisiindeki yüksek potansiyeline dikkat çeken Vesterbye, Yeşil Diplomasi çerçevesinde kurulabilecek iş birliğinin Avrupa Birliği'ne üyelikten çok daha geniş bir temele oturtulabileceğinin de vurgusunda bulundu. Bununla birlikte Türkiye'nin bazı yatırımlar ile mevzuatsal değişiklikler yapması gerektiğini ifade eden Vesterbye, bu durumu yaşayan pek çok ülkenin olduğunu ve onların aksine Türkiye'nin AB müktesebatına paralel düzenlemeleri olması sebebiyle genel olarak Yeşil Mutabakat'a hazır olduğunu ifade etti.

Mustafa Ali Yurdupak
UNDP Türkiye Kapsayıcı
Sürdürülebilir Büyüme Portföyü
Yöneticisi

Pandeminin Pençesinde İş Dünyasının Sürdürülebilirlik Notu

Sürdürülebilirlik çok kullanılan bir kavram olması nedeniyle anlam kaybına maruz kalabileceğini ifade eden Yurdupak, Sürdürülebilirliği gelecek nesillere ekolojik, ekonomik ve sosyal anlamda bir dünya bırakma olarak özetledi. Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının üç ana meydan okumada birleştiğini belirten Yurdupak bunları yoksulluğun ortadan kaldırılması, eşitsizliklerle mücadele ve iklim değişikliği ile mücadele olarak listeledi. 2015 yılında tanımlanan sürdürülebilir kalkınma amaçları ilk beş yılında farkındalık oluşturulması geriye kalan on yıl da eyleme geçilmesi planlanmaktadır kısaca "talk-to-talk"-tan "walk-to-walk"a doğru bir geçiş mevcut. Bu hedeflerin kapsayıcılığını dezavantajlı grupların ekonomik aktivitelere entegrasyonunun sağlanması olarak tanımlayan Yurdupak, kapsayıcılık ve sürdürülebilirlikte özel sektörün dahililiyeti olmadan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının da gerçekleştirilmesinin mümkün olmayacağını belirtti. Bu anlamda özellikle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının içselleştirilmesi ve özel sektörün iş yapış şekillerine nüfuz etmesi, sosyal sorumluluk ve itibar yönetiminin ötesinde bizatihi iş ve işletmenin rekabetçiliğini muhafaza etmesini sağlayacak bir husustur.

Özellikle pandemiyle beraber doğal afetlere dayanıklılığın daha fazla önem kazandığını belirten Yurdupak, gündeminde kalkınma, ticaret, ekonomi olan tüm ulusal ve uluslararası kuruluşlarının çalışmalarında yeni normal olarak tanımlanan 4 parametrenin olduğunu belirtti, bu parametreler şu şekildedir:

- Dayanıklılık
- Sürdürülebilirlik
- Kapsayıcılık
- Dijitalleşme

UNDP'nin dijitalleşmeyi pandeminin cevap safhasından ziyade telafi ve canlanma safhasının bir parametresi olarak gör-

düğünü belirten Yurdupak, iş dünyası bağlamında istihdamın azalmasının yan etkisini azaltacak yeni bir projeye başladıklarını ve bu projenin teknoloji kullanıcıları firmalarla teknoloji tedarikçisi firmaları bilhassa da KOBİ'leri bir araya getirmeyi hedeflediğini ifade etti.

SEDEFED 12. REKABET KONGRESİ

Sürdürülebilir Sektörler:
Yeni Dönemin Rekabet Senaryoları

25 Kasım 2020

12. REKABET KONGRESİ'NİN İKİNCİ VE SON GÜNÜNDE "EKONOMİNİN VE İŞ DÜNYASININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ" ELE ALINDI

PANDEMİ SÜRECİ İŞ GÜCÜ PİYASASINDAKİ EŞİTSİZLİĞİ DERİNLEŞTİRDİ

İş dünyası, kamu, akademi ve STK'ların daha rekabetçi olmaları hedefiyle SEDEFED tarafından düzenlenen 12. Rekabet Kongresi sona erdi. "Ekonominin ve İş Dünyasının Sürdürülebilirliği" temasının işlendiği ikinci günün açılış konuşmasını gerçekleştiren SEDEFED Başkan Yardımcısı ve KAGİDER Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem, pandemi sürecinin iş gücü piyasasında var olan eşitsizlikleri daha da derinleştirdiğine dikkat çekerek, "Kadına eşit hakların sağlanmadığı hiçbir ülke ve hiçbir ekonomi, sürdürülebilir kalkınma potansiyeline erişemeyecektir" dedi.

25 Kasım 2020 / İstanbul - Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) tarafından bu yıl 12'nci kez düzenlenen Rekabet Kongresi sona erdi. Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'nun (TÜR-KONFED) desteğiyle çevrim içi ortamda gerçekleştirilen etkinlikte, "Sürdürülebilir Sektörler: Yeni Dönemin Rekabet Senaryoları" farklı yönleriyle mercek altına alındı. Dünya Gazetesi Genel Yayın Müdürü Hakan Güldağ'ın moderatörlüğünde düzenlenen etkinliğin ikinci ve son gününün açılış konuşmacısı ise SEDEFED Başkan Yardımcısı ve Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER) Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem oldu.

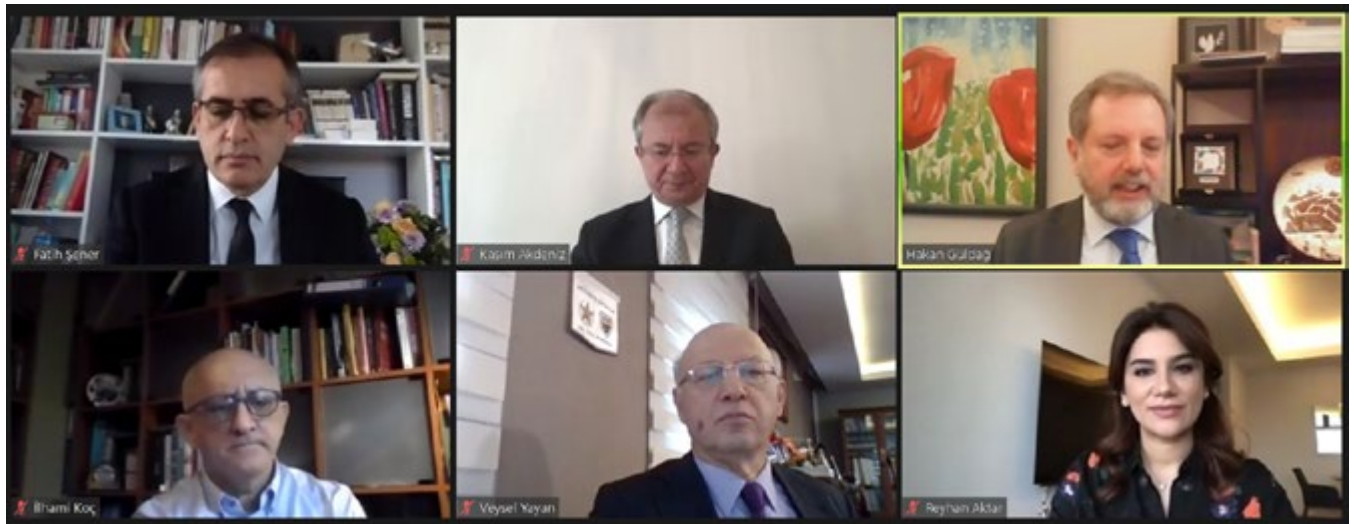
Emine Erdem: "Sürdürülebilir kalkınma kadınların ekonomiye eşit katılımlarıyla mümkündür"

Sürdürülebilirliğin üç temel bileşenin çevre koruma, ekonomik büyüme ve sosyal gelişim olduğunu söyleyen SEDEFED Başkan Yardımcısı ve KAGİDER Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem, "Sosyal gelişimden bahsederken, dünyada sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarının yüzde 70'inin kadın olduğunu, kayıt dışı iş gücünün çoğunluğunu kadınların oluşturduğunu, hareket özgürlüğündeki kısıtlama ve sosyal izolasyon ile kadına karşı şiddetin arttığını hatırlatmak isterim. Bugün Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü; üzümlere şahit oluyoruz ki, kadınlara yönelik şiddet eylemleri ve kadın cinayetleri devam ediyor. Diğer taraftan pandeminin toplumsal cinsiyet eşitliği üzerindeki olumsuz etkilerini de hep birlikte görüyoruz. Pandemi süreci, iş gücü piyasasındaki var olan eşitsizlikleri daha da derinleştirdi. Kadına eşit hakların sağlanmadığı hiçbir ülke ve hiçbir ekonomi, sürdürülebilir kalkınma potansiyeline erişemeyecektir. Sürdürülebilir kalkınma ancak ve ancak kadınların güçlenmesi, ekonomiye aktif ve eşit katılımları ile mümkündür" dedi.

"Ekonominin ve İş Dünyasının Sürdürülebilirliği" masaya yatırıldı

Rekabet Kongresi'nin ikinci gününde, "Ekonominin ve İş Dünyasının Sürdürülebilirliği" teması işlendi. TÜRKONFED İş Dünyasında Kadın Komisyonu Başkanı Reyhan Aktar, "Pandeminin Kadın İstihdamı ve Girişimciliğine Etkileri"; Kredi Garanti Fonu Genel Müdürü Kasım Akdeniz, "KOBİ'lerin Finansmana Erişimi ve Dijitalleşme Destekleri"; EY Türkiye Kurumsal Finansman Bölümü Ortağı İlhami Koç, "Yakın Dönemde Sektörlerin Sürdürülebilir Finansman İhtiyacının Karşıllanması"; AliExpress Türkiye CEO'su Yaman Alpata, "Dijitalleşme ile Sektör ve Tedarik Zinciri Dayanıklılığı İlişkisi"; UND Strateji ve İş Geliştirme Başkanı Fatih Şener, "Pandemi Döneminde Güçlenen Lojistik Sektörü"; TÇÜD Genel Sekreteri Veysel Yayan, "Çelik Sektörü COVID-19 Sonrası Beklentileri" başlıklı konuşmalarıyla iş dünyasının konuya bakışını yansıttı.

Panelin ardından kapanış konuşmasını gerçekleştiren SEDEFED Yönetim Kurulu Başkanı Ali Avcı ise katılımcılar ile kongreye destek veren kişi ve kurumlara teşekkürlerini sundu.

AÇILIŞ & KONUŞMASI

Emine Erdem

KAGİDER Yönetim Kurulu Başkanı
& SEDEFED Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı

Konuşmasına, SEDEFED ev sahipliğinde 12'ncisini düzenlenen Rekabet Kongresi'nin ilk günündeki konuların özetiyle başlayan KAGİDER Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem, sürdürülebilirlik nosyonunun ekonomik, ekolojik ve toplumsal boyutları olan bir kavram olduğunu ifade ederek sürdürülebilirliği "Gelecek nesillere güzel bir dünya bırakabilmek" olarak tanımladı. "CDP Türkiye, COVID-19 küresel salgınının iklim değişikliğiyle bağlantısına yönelik uluslararası akademi dünyası tarafından paylaşılan görüşleri derlemiş, Harvard'dan Stanford üniversitesi profesörlerine kadar birçok uzman iklim değişikliği ile virüs arasında direkt bir bağlantı bulamamış ama ortak görüşleri corona virüs krizi küresel karbon emisyonlarında geçici bir düşüşe yol açmış olsa da, salgın sonrası ekonomik toparlanmaya ihtiyaç duyacak olan devletler temiz enerjiye yapılan küresel yatırımlardan, iklim dostu politikalarından ödün verecek ve bu durum uzun vadede iklim değişikliği mücadelesi için ciddi bir tehdit oluşturacak." sözleri ile konuşmasına devam eden Erdem bu kapsamda yer kürenin dinlenmesi gerektiğini vurguladı.

Sürdürülebilirliğin "ekolojik, ekonomik ve toplumsal boyutları da kapsayan bütünsel bir yaklaşım" olduğunu ifade eden Emine Erdem, bu 3 temel bileşeni çevreyi koruma, ekonomik büyüme ve sosyal gelişim olarak detaylandırdı. Sosyal gelişim deyince dünyada sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarının %70'inin kadın olduğunu, kayıt dışı işgücünün çoğunluğunun kadınlar olduğunu, hareket özgürlüğündeki kısıtlama ve sosyal izolasyon ile kadına karşı şiddetin arttığını hatırlatan Erdem; kadınlara yönelik şiddet eylemleri ve kadın cinayetlerinin devam etmekte olduğuna ve ne yazık ki 2020'de yine yüzlerce kadının öldürüldüğüne dikkat çekti. Dünya nüfusunun yaklaşık yarısını oluşturan kadınların mağduriyetleri de üzerinde en çok düşünülmesi ve öncelikli olarak ele alınması gereken bir durum olarak açıklayan Erdem, "Birleşmiş Milletler Pekin Deklarasyonunun 25. yılını kutlayıp gelişmeleri

konuşacağımız 2020 senesinde, dünyadaki kadın hareketi Pekin Eylem Planı'ndan bu yana elde edilen ve zaten çok da etkileyici düzeyde olmayan kazanımların yeniden kaybedilebileceğine" dikkat çekerek endişesini de belirtti.

Pandeminin toplumsal cinsiyet eşitliği üzerindeki olumsuz etkilerine değinen KAGİDER Yönetim Kurulu Başkanı Emine Erdem, Covid-19 salgınının özel sektör üzerindeki etkilerini ele alan; TÜSİAD, TÜRKONFED ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) Türkiye iş birliğinde yayımlanan "Covid-19 Salgınının Kadın Çalışanlar Açısından Etkileri" isimli bu araştırma raporunun sonuçlarını paylaşmış ve kadınların pandemi sürecinde erkeklerden daha olumsuz etkilendiğine dikkat çekti. Emine Erdem'in aktarımlarından satır başları şu şekildedir:

- "Pandemi süreci iş gücü piyasasındaki var olan eşitsizlikleri de derinleştirdi. TÜİK İşgücü istatistikleri de bunun sonuçlarını gösteriyor, Haziran 2020'de istihdamdaki kadın sayısı 8 milyon 312 bin, geçen yılın aynı döneminde 9 milyon 107 bin olan kadın istihdamına kıyasla 795 bin kişilik bir kayıp var. Birleşmiş Milletler ülkelerin 2030 yılına kadar ulaşması gereken sürdürülebilir kalkınma hedeflerini belirledi, 17 hedef var, beşincisi toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlamak ve tüm kadınlar ile kız çocuklarını güçlendirmek. 17 hedef üç ana soruna çözüp bulmak için belirleniyor, bunlardan biri eşitsizlikle mücadele, diğeri çevreyi koruma ve üçüncüsü de yoksullukla mücadele. Aslında ülkeler beşinci hedefe ulaşabilirlerse diğer 16 hedefe de ulaşabilecek. Kadına eşit hakların sağlanmadığı hiçbir ülke ve hiçbir ekonominin sürdürülebilir kalkınma potansiyeline erişemeyeceğini bulunduğumuz her platformda dile getiriyoruz ve getirmeye de devam edeceğiz. Sürdürülebilir kalkınma ancak ve ancak kadınların güçlenmesi, ekonomiye aktif ve eşit katılımları ile mümkündür.

- Başkanı olduğum KAGİDER, Türkiye Kadın Girişimciler Derneği 2015 yılında Türkiye G20 Başkanlığı döneminde kurulan W20, kadın 20'nin de kurucu başkanlığını yaptı; g20 liderleri 2014 yılında Avustralya'da gerçekleşen Brisbane G20 zirvesinde sürdürülebilir kalkınma ve ekonomik büyüme için 2025 yılına kadar kadın erkek işgücüne katılımdaki uçurumu %25 kapamayı hedefliyorlar. Bu hedefe ulaşmaları için politika önerilerini W20 açılım grubu çalışıyor. Henüz 3 gün önce gerçekleşen G20 Suudi Arabistan sonuç bildirgesindeki G20 liderleri krizden çıkmanın yolunun sürdürülebilir, dengeli ve kapsayıcı büyüme planı olduğunu vurgulamakta ve G20 Aksiyon planının Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini dikkate alarak hazırlanmasına karar veriyorlar. Liderler sonuç bildirgesinde bu paralelde kadınların güçlendirilmesinin politikalarının tüm yönleriyle kesişen bir konu olduğunu, kadınların ekonomik büyümenin temel itici gücü olduğunu kabul ederek toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmenin yanı sıra klişelerle mücadele etme, ücret uçurumunu azaltma, ücretsiz iş ve bakım sorumluluklarının paylaşımının desteklenmesini deklare ediyorlar.
- Sadece Türkiye'nin değil bütün ülkelerin COVID-19 krizini atlatalmaları ve yeniden kalkınma yoluna girmeleri, bu süreçte herkesi eşit şekilde dâhil etmekle mümkün olacak. Kadınların ekonomideki varlığını ve gücünü artırabildiğimiz ölçüde gelecekteki benzer şoklara karşı ekonominin direnci de güçlenecek.
- Diğer taraftan salgın sonrasında dünya ekonomisinde yeni koşulların ortaya çıkacağını hep birlikte görüyoruz. Eskiye dönmek anlamında bir normale dönüş olmayacak. Teknoloji zaten son yıllarda iş dünyasının tüm süreçlerini değiştiriyordu ama yaşadığımız küresel salgın krizi bu süreci daha da hızlandırdı, ona ivme kattı. Sürekli

değişen, dijitalleşen iş dünyasında her gün bizlerin de iş yapış şekilleri de değişiyor. Dijitalleşmeye yatırım yapan firmalar bu süreçte daha dirençli oldular, daha rekabetçi oldular, daha sürdürülebilir çözüm önerilerinin öncüsü oldular. Yeni dijital teknolojileri daha etkin kullanmak şirketler için verimliliğin, maliyet kontrolünün ve başarının anahtarı oldu. Çalışma saatleri ve ofis alanı sınırlamalarını esnetebilen, hizmet ve destek alanlarında inovatif çözüm sunan sektörler pandemiden alacakları hasarı asgari seviyeye indirebildiler. Zira uzaktan çalışma, üretme, planlama ve idare etme konusunda hızlı bir adaptasyon gösterdiler. Bunu başaramayan işletmeler ise bu süreçten en fazla hasarı alan taraf oldular. Dolayısıyla, dönemin iş dünyası gereklerine uyum sağlamak bir işletmenin, sektörün hatta o ülkenin ekonomisinin sürdürülebilirliğine doğrudan etki ediyor.

- Altyapının yeterli olduğu kesim için dijital teknolojiler kadınlar için de iş dünyasındaki cinsiyet eşitsizliğine karşı dengeleyici, koşulları biraz daha eşitleyici bir etken olacak.
- Sürdürülebilirlik ortaya çıktığı ilk zamanlarda genellikle kamu sektörünün görevi olarak görünmekteydi, ancak artık 'vatandaş' ve 'tüketici' olarak bireylerin; ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri olan, aynı zamanda bu alanlardaki küresel ve yerel sorunlardan etkilenen iş dünyasının; hak talepleri ile güçlenen sivil toplum örgütlerinin öncelikli görevidir."

PANEL II

Ekonominin ve İş Dünyasının
Sürdürülebilirliği

Moderatör: Hakan Güldağ

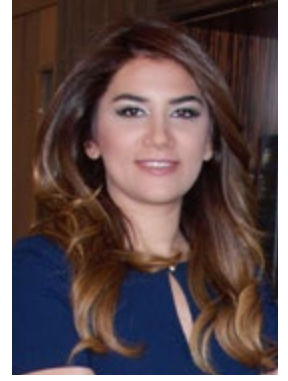
Dünya Gazetesi
Genel Yayın Müdürü

Reyhan Aktar

TÜRKONFED İş Dünyasında
Kadın Komisyonu Başkanı

Pandeminin Kadın İstihdamı ve Girişimciliğine Etkileri

Krizlerin toplumdaki kırılğan yapıları daha fazla etkilemekte olduğunu belirten Aktar, bu gibi krizlerin Türkiye ve gelişmekte olan ülkelerde kadınlar ve gençler üzerinde daha fazla etki etmekte olduğunu ifade etti. Kadınların savaşlarda ve ekonomik krizlerde kimi zaman işgücü piyasasından çekildiğini kimi zaman da ucuz işgücü altında kayıt dışı olarak artan bir şekilde çalıştıklarını vurgulayan Aktar, bu durumun kriz anında negatif kriz sonrasında ise çalışma hayatına katılan kadınlar üzerinde pozitif etki yarattığını belirtti. Pandemiye sağlığın ve ekonomik krizin aynı anda yaşandığı bir durum olarak tanımlayan Aktar, iki krizi de dengelemenin zor olduğunu ve sağlık kriziyle başa çıkmaya çalışılırken sosyal yaşamdan ve kamusal alandan uzaklaşmanın gerektirdiği koşulların iş dünyasında en çok kadınları olumsuz etkilediğini belirtti. TÜRKONFED, TÜSİAD ve UNWOMEN iş birliği ile ortaya çıkan raporda kadın ve erkek çalışanlara pandemi krizinde onlar için öncelikli olan üç sorun sorulduğunda, kadın çalışanların %99'u artan ev işleri ve bakım yükünün iş hayatlarını kötü etkilediğini ifade ederken erkekler için %75 oranında başta ücret ve gelir yetersizliğinin geldiği gözlemlenmiştir. Bununla birlikte tükenmişlik duygusunun kadınlarda %95'lik bir paydada seyrederken erkeklerde %65'lik oranda görüldüğüne dikkat çeken Aktar, kadınların ifade etmiş olduğu tükenmişlik duygusunun erkeklere kıyasen daha fazla olduğunu altını çizdi. Kadınlar ve erkekler olarak pandemi aynı kaygılardan ve süreçten geçtiğimizi belirten Aktar, sorunların çözümünde müşterek yaklaşımın önemini vurguladı. Şirketlerin kriz yönetim politikalarında ise açık, net, şeffaf olan ve sivil toplum ile diyalog halinde olan şirketlerin cinsiyet eşitliğini kriz yönetim politikalarına dahil ettiğini ifade eden Aktar, özel sektörün kriz yönetiminde bir rehber ihtiyacını olduğunu raporun en önemli çıktısı olarak tanımlamaktadır. Bu rehber, kriz döneminde şirketlerce belirlenen politikaların cinsiyet eşitliğine dayalı nasıl oluşturulabileceğini ve kadın-erkek arasındaki dezavantajlı

durumun nasıl derinleştirilmeden daha iyi yönetilebileceğini içermelidir.

Dijitalleşmenin el emeğinin yoğun olarak kullanıldığı sektörlerde bilhassa kadınlar için her zaman olumsuz etkisi olduğunu düşünüldüğüne işaret eden Aktar, bu durumun olumlu bir şekilde yönlendirilip dijitalleşme ile yeni istihdam alanlarının oluşacağı ve iş modellerinin yaratılabileceğine dikkat çekti. Esnek çalışma modellerinin önemini vurgulayan Aktar, pandeminin olumlu bir sonucunun da kadınların yeni iş modellerinden faydalanırken dijitalle bağlı kalmak zorunda olmaları nedeniyle dijitalleşmenin doğal olarak gerçekleşmesi olduğunu ifade etti.

KOBİ'lerin Finansmana Erişimi ve Dijitalleşme Destekleri

Kasım Akdeniz
Kredi Garanti Fonu
Genel Müdürü

Kefalet vermeyi finansmana erişim yaratan bir araç olarak tanımlayan Akdeniz, verilen kefaletin sonucunda bankaların yararlanıcılara kredi sağladığını vurguladı. KGF'nin misyonunu genel ve özel olarak iki kategoride tanımlayan Akdeniz, genel misyonu işletme ve yatırım finansmanına yönelik olarak teminat verme yoluyla finansmana erişimi kolaylaştırma ve hızlandırma olarak ifade ederken; özel misyonu kriz dönemlerinde özellikle nakit akışından kaynaklanan kırılmalıkların önüne geçmek ve nakit akışından kaynaklanan üretim ve istihdamla ilgili risklerin ortadan kaldırılmasına yönelik verilen destekler olarak tanımladı. Pandeminin yaratacağı olumsuz etkileri azaltmak için oluşturulan destek paketlerinde odaklanılan iki hususu işletmelerin üretim ve istihdam gücünü korumak olarak tanımlayan Akdeniz, sürdürülebilirliğin temel koşullarından birini de nakit akışını korumak olarak ifade etti. Verimliliğin azaldığı dönemlerde çeşitli politika ve önlemlerle verimliliğin tekrardan artabileceğini vurgulayan Akdeniz, nakit akışında bir kırılma olduğunda bu durumun direkt olarak kredibilitiyi etkileyen ve finansman imkanlarını ortadan kaldıran bir problem olarak ortaya çıktığını ifade etti. Akdeniz, KGF olarak, hem Türkiye'de hem de dünyada bir ilk gerçekleştirip kefalet verilmesi suretiyle sadece işletmelerin değil bireylerin de desteklendiğini böylece 7 milyonun üzerindeki bireyin bankalardan finansman sağlamasına imkan verdiklerini belirtti. Hiçbir kurumun alt yapısının bu kadar yoğun bir kefalet sistemine hazır olmadığını belirten Akdeniz, sistemi ayakta tutabilmek için gündüz saatlerinde başvurulara ilişkin sistemi bankalara kullandırdıklarını, akşam 22:00'den sabah 09:00'a kadar ise gelen başvuruları bu sistemi kullanarak KGF'nin onayladığı bir vardiyalı sistem ile çalıştıklarını ifade etti.

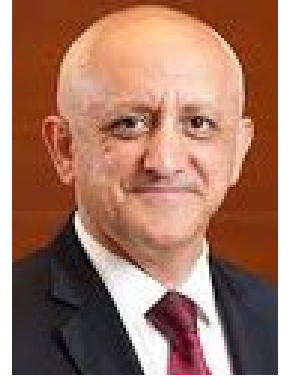
Pandeminin seyriyle birlikte bazı sektörlerin daha çok etkilendiğini belirten Akdeniz, bu sektörler bazında da destek paketlerinin oluşturulduğunu belirtti. KGF kefaletlerinde iki

temel kaynağın olduğunu vurgulayan Akdeniz, bunları öz kaynaktan verilen kefaletler ve Hazine desteği ile verilen kefaletler olarak sıralarken pandemi dönemindeki kefaletlerin %98'inin Hazine kaynaklı olduğunu belirtti. Bununla birlikte vadesi gelen kredilerin ertelenmesi konusundaki başvuruların hepsinin kabul edildiğini belirten Akdeniz, pandeminin yarattığı en büyük etkiyi gelirlerin gelmeyen devam etmeyip giderlerin gitmeye devam etmesi olarak ifade etti. Opex ve çek ödeme destek paketinde herhangi bir geri ödeme problemi yaşamadıklarını ifade eden Akdeniz, bu durum çerçevesinde beklenenden çok daha iyi performans gözlemlediklerini ancak bu performansın devamlılığını pandemi süresinin belirleyeceğini vurguladı.

İlhami Koç

EY Türkiye Kurumsal Finansman
Bölümü Ortağı

Yakın Dönemde Sektörlerin Sürdürülebilir Finansman İhtiyacının Karşılanması”

Sürdürülebilir finansman açısından çok zor bir dönemden geçildiğini vurgulayan Koç, sürdürülebilir finansmana ilişkin üç ana bileşeni şu şekilde sıralamıştır: 1- finansmana erişim kolay olmalı, 2- maliyetin uygunluğu, 3- fiyat istikrarı, yani finansın sunduğu ürünlerin fiyatının istikrarlı olması gerekmektedir. Yüksek volatilitenin şirketlerin bilançolarını vurduğunu ifade eden Koç, bu gibi kriz dönemlerinde ülkelerin en sık uyguladığı formülü “düşük faiz ve para basma” olarak tanımlamıştır. Normal şartlarda bu durumun enflasyona yol açması beklenmediğini belirten Koç, Covid-19 nedeniyle harcamaların hali hazırda çok düşmesi sebebiyle bu durumun genel olarak enflasyonu etkilemediğini ifade etmiştir.

Türkiye'nin son yıllarda derinleşmiş ekonomik sorunlarıyla baş etme amacıyla düşük faiz politikasının uygulandığını işaret eden Koç, bu politikanın sorunları çözemediği gibi başkaca sorunlara sebebiyet verdiğini vurguladı ve bu sorunlardan birinin de sürdürülebilirliğin üç bileşeninden fiyat istikrarının sağlanamamasından kaynaklandığını, böylece yüksek volatilitenin ortaya çıktığını belirtmiştir. Enflasyonun altında faizi, “paranızı elinizde tutmayın harcadın” demek olduğunu açıklayan Koç, salgın ve kriz durumlarında tasarruf edildiğini ve tasarrufun kendi para cinsimizi cezalandırmasından ötürü başka para birimlerine yönlendiğini böylece TL'nin değer kaybederken kurların arttığını ve artan kurlara bağlı olarak da enflasyonun yükseldiği bir döngünün oluştuğuna işaret etmektedir. Bu kısır döngünün finansman açısından yarattığı sonucu yüksek volatilitenin olarak değerlendiren Koç, yüksek volatilitenin varlığı ile birlikte geleceğin öngörülemez duruma gelmesi sebebiyle yatırımlar için uygun olmayan bir ortamın cereyan ettiğini ifade etmiştir. Düşük faiz ortamının bazı şeyleri rahatlattığının altını çizen Koç, öte yandan ciddi sorunlara yol açtığını da vurgulamıştır. Şu anda halka arz için olumlu bir ortamın olmadığını

belirten Koç, halka arz penceresi olarak ifade edilen bu ortamın giderek daha olumlu bir hale geleceğini de söylemiştir. Şu anda gerek ekonomik gerek siyasi sebeplerden ötürü büyük ölçüde ortaklıklar oluşmasa da KOBİ seviyelerinde 100 yakın irili ufaklı M&A işlemi gerçekleşmiştir, bu 100'e yakın işleminde süjelerinin neredeyse çoğu teknoloji sektöründen.

Dijitalleşme ile Sektör ve Tedarik Zinciri Dayanıklılığı İlişkisi

Yaman Alpata
AliExpress Türkiye CEO'su

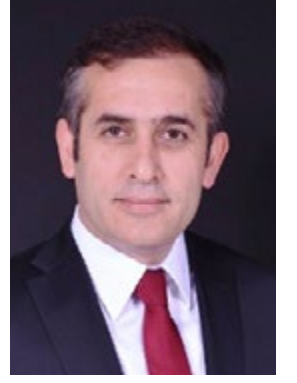
Pandeminin dijitalleşme ve e-ticaret üzerinde çok etkisinin olduğunu ifade eden Alpata, "e-ticaret" kavramındaki elektronik kapsamın işin ancak %20'sini oluşturduğunu geriye kalan %80'nin ise işin ürünü bulmak, depolamak, lojistiğini sağlamak gibi geleneksel kısmında olduğunu belirtmiştir. E-ticaretin büyümesinde önemli üç faktör olduğuna işaret eden Alpata bunları şu şekilde saymıştır 1) satıcıların etkisi. Satıcıların etkisinin temelinde de işsizlik bulunmaktadır, işsiz insan, genç acaba internetten para kazanabilir miyim düşüncesiyle elindeki birikimleri ticaretle değerlendirmeye başladı. Bu durum da pazarlarda satıcı sayısının artması ile birlikte ürün fiyatının düşmesine ve tedarik olanaklarının artmasına yol açtı. 2) lojistik. E-ticaret ile birlikte lojistik hatlarının önemi bir kez daha ortaya çıktı, lojistik alt yapısındaki yetersizlikler maliyetlerin artmasına yol açmıştır, bu durum global anlamda özellikle havayolu şirketlerinin faaliyetlerindeki azalma sebebiyle gemilere ve demiryollarına odaklı hale gelmiştir. Bu durum gemilerde konteynır başına navlun fiyatlarındaki artışa sebep olurken lojistiği kara yollarına ve demir yollarına yöneltti. Yani lojistik temelinde, tercih edilen lojistik ağında bir değişim meydana geldi. 3) müşteri memnuniyeti, pandemi döneminin başında oldukça düşükken pandemiye alışıldıkça tekrardan yükselmiştir. Tüm bu talebi karşılayabilecek alt yapı yoktu, ancak bu değişim ve gelişime adapte olundu.

Dünyanın en büyük pazar yeri ve organizasyonunun Alibaba altında toplandığını belirten Alpata, Türkiye'deki pazar yerlerindeki kural setlerinin satıcılar açısından da alıcılar açısından da çok net olmadığını gözlemlediğini ifade etmiştir. Satıcılar kendilerini nasıl geliştirebilir, nasıl öne çıkarabilir konularının Türkiye'de hala kapalı kutu olarak devam ettiğini belirten Alpata, e-ticaretin temelinde güven unsurunun olduğunu vurgulayarak bu gibi süreçlerin daha açık yürütülmesi gerektiğini belirtmiştir.

Fatih Şener

UND Strateji ve İş Geliştirme
Başkanı

Pandemi Döneminde Güçlenen Lojistik Sektörü

Türkiye'deki genel üretim maliyetlerine etkisinden dolayı lojistiğin ayrıca önemli olduğunu vurgulayan Şener, lojistik alt yapısının ekonomik ve sosyal etkilerinin de olduğunu ifade etmiştir.

Türkiye'nin alt yapısı konusunda ise lojistiğin yeterli olmadığını bilhassa demir yollarının binde 2 oranlarında seyretmesi nedeniyle dengeli dağılımın olmadığını belirten Şener, Türkiye'nin genel kalkınması açısından lojistiğin önemli bir yeri olduğunu altını çizmiştir. Türkiye'nin Batı ile yaptığı ihracatta coğrafi konumu ve bu bölgelere yakınlığı nedeniyle lojistiğin stratejik önemi de öne çıkmaktadır. Doğu'da komşularımızla temassız ticaret sisteminin uygulandığına dikkat çeken Şener, Ocak-Ekim ayları arasındaki genel tabloda %3 kaybın olduğunu da ifade etmiştir. Pandemi-den bağımsız olarak siyasi gerilimlerin de bu sektörü çok etkilediğini vurgulayan Şener, Batı'nın Türkiye'den tedariki artsa da yapılması gereken birtakım yatırımlar ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gibi diplomatik girişimler mevcut. Türkiye'nin rekabet gücünün olduğunu belirten Şener, alt yapı eksikliği nedeniyle gelişmenin tam anlamıyla sağlanmadığını da ifade etmiştir.

Çelik Sektörü COVID-19 Sonrası Beklentileri

Veysel Yayan
TÇÜD Genel Sekreteri

Pandeminin çelik sektörü açısından avantaja dönüştürüldüğünü ifade eden Yayan, faaliyet durdurmak isteyen sektörlerin aksine çelik sektöründe üretim faaliyetlerinin durdurulmasını istenmediğini, piyasa şartları bunu gerektirirse bağımsız olarak bu kararı vermek istediklerini dile getirerek üretime devam ettiğini ancak Mart-Nisan aylarında ihracatta %6 kayıp yaşandığını belirtmiştir. Haziran ayından itibaren ise üretimimizde ciddi artışın söz konusu olduğunu vurgulayan Yayan, artışın ihracattan kaynaklanmadığını ihracatın aksine gerilemeye başladığının altını çizmiştir. Çelik sektöründeki bu gerilemenin temelinde ise ABD'nin önce %25 sonrasında %50'ye varan vergisinin bulunduğu, Avrupa Birliği'nin de ilk %25'i göstererek Türkiye'ye karşı koruma tedbiri aldığını ve bu tedbiri giderek sıkılaştırıldığını ifade etti. Avrupa Birliği tarafından uygulanan tedbir çerçevesinde 2015-2016-2017 yıllarının ortalaması alınarak %30'luk bir kota belirlendiğini ifade eden Yayan, bu yılların dünya genelinde Çin'in çelik sektöründe egemen olduğu ve dolayısıyla ihracatın en düşük oranlarda seyrettiği bir dönem olduğunu da ayrıca vurgulamıştır. ABD ve AB'nin önemli ölçüde kapaması nedeniyle Türkiye ihracatında önemli bir azalma olduğunu belirten Yayan, buna karşın yurtiçi tüketimde artış olduğuna dikkat çekti. Türkiye'nin çelik tüketiminde %28'e yakın bir artış bulunmaktadır, bu artış eğiliminin önümüzdeki aylarda devam etmesi de beklenmektedir. Siyasetin ticarete çok karışmaması gerektiğini ifade eden Yayan, ABD'nin bu konudaki müdahaleci tonunun kaba ve uluslararası ticaretin belirli bir düzen içerisinde yürütüldüğüne dair inançları zedeleyici bir şekilde icra edildiğini belirtmiştir.

AB'nin bize koyduğu global kota ve bu kotanın temel aldığı yılların ihracattaki en düşük oranlara sahip olması, ihracat kapasitemizi 7 milyon tondan 3 milyon tona düşürdüğünü vurgulayan Yayan, açılan dumping soruşturmaları ve telafi edici işlem soruşturmaları akabinde daralmış olan ticareti

daha da daraltacak aksiyonlar almaktadır. Bununla birlikte Yeşil Mutabakat'a karşı olmadıklarını ve AB müktesebatıyla en uygun uygulamalara sahip olan ülkelerden biri olduğumuzu vurgulayan Yayan, sınırda getirilecek karbon vergisinin ise ticarete olumlu etkide bulunmayacağını altını çizmektedir.

Adres: Refik Saydam Cad. Akarca Sok. No.41 Tepebaşı Beyoğlu/İstanbul

Telefon: +90 212 251 73 00

Email: info@sedefed.org

sedefed.org

SEKTÖREL DERNEKLER FEDERASYONU
FEDERATION OF INDUSTRIAL ASSOCIATIONS